

Република Србија
УПРАВНИ СУД
9 Уж. 383/22
19.04.2022. године
БЕОГРАД

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Вукашиновић, председника већа, Јасмине Минић и Мире Василијевић, чланова већа, са судским саветником Данијелом Кнежевић, као записничарем, одлучујући о жалби Коалиције Уједињени за победу Београда, чија су овлашћена лица за заступање Владимир Обрадовић из Београда, ул. Госпићка бр. 1 и Душан Динчић из Београда, ул. Чакорска бр. 2а, против решења Градске изборне комисије у Београду број: 013-505/22 од 14.04.2022. године, у предмету заштите изборног права, у нејавној седници већа одржаној дана 19.04.2022. године у 19,30 часова, донео је

ПРЕСУДУ

Жалба се ОДБИЈА.

О бразложење

Ожалбеним решењем одбијен је, као неоснован, приговор жалиоца број: 013-505/22 на гласање на бирачком месту број 13 у Градској општини Звездара, на изборима за одборнике Скупштине града Београда одржане дана 03.04.2022. године (тачка 1), уз напомену да се решење објављује на веб-презентацији Републичке изборне комисије (тачка 2).

У жалби, поднетој Управном суду непосредно дана 17.04.2022. године у 21,00 час, жалилац оспорава законитост ожалбеног решења због свих правних разлога. Наводи да је Градска изборна комисија, на 30. седници одржаној 14.04.2022. године, донела решење којим се приговор одбија као неоснован, након што је утврдила да у изборном материјалу са бирачког места број 13 у Градској општини Звездара недостају примедбе чланова бирачког одбора, за које је у самом Записнику о раду бирачког одбора констатовано да постоје, те да исто не представља неправилност односно мањкавост самог записника о раду бирачког одбора која би представљала основ за

доношење решења о констатовању да се на бирачком месту не могу утврдити резултати гласања. Градска изборна комисија је констатовала да нису тачни наводи који се приговором истичу да контролни лист није правилно потписан, те да је са овог бирачког места достављен уредно попуњен контролни лист за проверу исправности гласачке кутије. Даље истиче и да је материјал за 30. седницу ГИК, која је почела у 20,00 часова, достављен email-ом у 19,17 часова, материјал у папиру непосредно пре почетка седнице, а обавештење за седницу је достављено СМС поруком у 18,43 часова. На дневном реду 30. седнице било је 214 тачака о разматрању исто толико приговора, а у самом материјалу има око 900 страница. Чланови Градске изборне комисије изнели су примедбе на поступање председника Градске изборне комисије јер им је онемогућено расправљање по предложеним тачкама дневног реда, чиме је прекршена одредба члана 23. Пословника о раду органа за спровођење избора, које одредбе цитира наводима жалбе. Жалилац сматра да му је од стране Градске изборне комисије онемогућено право да расправља односно да се изјасни о чињеницама које су од значaja за одлучивање у управној ствари у складу са чланом 11. Закона о општем управном поступку. Истиче да му од стране Градске изборне комисије нису достављена доказна средства на која се доносилац решења позива приликом доношења ожалбеног решења тачније Записник о увиду у целокупни изборни материјал у вези са поднетим приговорима, на који начин орган за спровођење избора није применио члан 116. Закона о општем управном поступку а у складу са чланом 8. став 2. Закона о локалним изборима. Став органа за спровођење избора да подносилац приговора није указао на било какву неправилност у раду бирачког одбора је пристрасан, правно неоснован и заснован на погрешној примени материјалног права. Цитира одредбе члана 105. Закона о избору народних посланика, које се сходно примењују на основу члана 8. став 1. Закона о локалним изборима, наводећи да су примедбе које сачињава најмање један од чланова бирачког одбора доказ да су се на бирачком месту десиле неправилности током спровођења гласања које могу бити од утицаја на спровођење избора и утврђивање изборних резултата. Подносилац приговора не треба да доказује да су наведене примедбе биле приложене уз записник бирачког одбора, већ исто треба орган за спровођење избора, јер је именовао чланове бирачких одбора којима је поверио овлашћења да спроводе изборне радње у име Градске изборне комисије, те је Градска изборна комисија била дужна да од бирачких одбора, којима је пренела овлашћења, прибави доказ да ли је примедба била приложена уз записник или не. Записник о раду бирачког одбора израђује се на прописаном обрасцу који се попуњава у шест примерака, први примерак записника доставља се изборној комисији, други истиче на бирачко место на јавни увид, док се преостала четири примерка уручују представницима изборних листа које су освојиле највећи број гласова на бирачком месту. У примерку записника који је уручен подносиоцу изборне листе од бирачког одбора јасно је убележена чињеница да постоји примедба, што ствара обориву претпоставку да је иста приложена све док се не докаже супротно. Став Градске изборне комисије да радња описана у приговору не представља неправилност која би била од утицаја на законито спровођење гласања и утврђивање резултата гласања, не представља законски основ за поништавање и понављање гласања на бирачком месту број 13 у Градској општини Звездара, неоснован је и у супротности са законом и основним начелима владавине права. Градска изборна комисија није члановима изборне комисије пружила доказ да је контролни лист исправно потписан и ко је утврдио наведену чињеницу, што развија сумњу да је изборни материјал непотпуни односно да контролни лист није правилно потписан, што је основ за доношење решења о поништавању гласања по службеној дужности у складу са чланом 56. став 1. тачка 3. Закона о локалним изборима. Додаје да Устав Републике Србије у чл. 3. став 1. и 2. прописује да је владавина права основна претпоставка устава и почива на

неотуђивим људским правима која се остварују слободним и непосредним изборима уставним јемствима људских и мањинских права, док се чланом 52. став 2. Устава РС гарантује да је изборно право опште и једнако, да су избори слободни и непосредни, а гласање је тајно и лично. Предлаже да суд поништи решење Градске изборне комисије града Београда број 013-505/22 од 14.04.2022. године, којим је одбијен приговор изборне листе “Владета Јанковић-Уједињени за победу Београда” и да у спору пуне јурисдикције мериторно одлучи и поништи резултате гласања са бирачког места број 13 Градска општина Звездара на изборима за одборнике Скупштине града Београда, те наложи расписивање поновних избора на том бирачком месту.

У одговору на жалбу, који је Управном суду достављен непосредно са списима предмета дана 18.04.2022. године у 19.30 часова, Градска изборна комисија оспорава наводе жалбе у целости, сматра да је ожалбено решење законито и у свему остаје код навода из образложења ожалбеног решења, па предлаже да суд жалбу одбије као неосновану.

Одлучујући о жалби, која је благовремена, допуштена и изјављена од овлашћеног лица, Управни суд је на основу члана 97. став 1, а у вези са одредбом члана 85. став 1. Закона о локалним изборима (“Службени гласник РС” број 14/22), по оцени навода жалбе, одговора на жалбу и достављених списка напао да је жалба неоснована.

Из списка предмета произлази да је на 30. седници Градске изборне комисије, одржаној дана 14.04.2022. године, донето ожалбено решење по приговору жалиоца број: 013-505/22 на гласање на бирачком месту број 13 у Градској општини Звездара у Београду на изборима за одборнике Скупштине града Београда одржаним дана 03.04.2022. године. Увидом у приговор суд је утврдио да је поднет на основу чл. 57. и 80. Закона о локалним изборима и да је у истом наведено да је увидом у записник о раду бирачког одбора утврђено да су постојале примедбе чланова бирачког одбора, али наведене примедбе се не налазе у изборном материјалу. Такође, контролни бирачки лист није био правилно потписан. На основу изнетог, у приговору је предложено поништавање гласања и понављање избора на бирачком месту број 13 Градска општина Звездара. Градска изборна комисија је, претходно испитујући приговор у смислу одредбе члана 162. став 1. Закона о општем управном поступку (“Службени гласник РС”, број 18/16 и 95/18-аутентично тумачење), а у складу са одредбом члана 8. став 2. Закона о локалним изборима, утврдила да је приговор благовремен, дозвољен и изјављен од стране овлашћеног лица. Поводом навода из приговора, имајући у виду одредбе члана 55. став 1. Закона о локалним изборима, утврдила: да је увидом у записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине града Београда на бирачком месту број 13 у Градској општини Звездара, утврђено да је у рубрици 15 констатовано да су чланови бирачког одбора имали примедбе на поступак спровођења гласања, као и да прилогу записника нису приложене примедбе чланова бирачког одбора; да је увидом у изборни материјал комисија утврдила да је примљен уредно попуњен записник о раду бирачког одбора, са потпуним и логичко-рачунски исправним резултатима гласања, који је потписало 5 чланова или заменика чланова бирачког одбора; да је у рубрици 10 констатовано да је у гласачкој кутији пронађен контролни лист; да је поводом навода из приговора да контролни лист није био правилно попуњен, комисијским увидом од 12.04.2022. године, записнички утврђено да је контролом изборног материјала пронађен контролни лист, са којих разлога је утврђено да су наводи из приговора

неосновани. Имајући у виду наведено, Градска изборна комисија је навела да су са бирачког места број 13 у Градској општини Звездара утврђени резултати у складу са чланом 105. Закона о избору народних посланика, чије се одредбе сходно примењују на основу члана 8. став 1. Закона о локалним изборима, због чега нису испуњени законом прописани услови да се донесе решење којим се констатује да се на бирачком месту не могу утврдити резултати гласања. Околност, на коју се приговором указује, да у изборном материјалу недостају примедбе чланова бирачког одбора, за које је у самом записнику о раду бирачког одбора констатовано да постоје, по налажењу комисије не представља неправилност односно мањкавост самог Записника о раду бирачког одбора, која би представљала основ за доношење решења о констатовању да се на бирачком месту не могу утврдити резултати гласања. Стога ова околност не представља ни основ за поништавање гласања на бирачком месту, у смислу члана 56. Закона о локалним изборима, а не може се сматрати ни неправилношћу током спровођења гласања која би била основ за подношење приговора на гласање на бирачком месту из члана 57. истог закона.

Одредбом члана 8. став 1. Закона о локалним изборима ("Службени гласник РС", број 14/22) је прописано да се одредбе закона којим се уређује избор народних посланика сходно примењују и на локалне изборе у питањима која овим законом нису посебно уређена.

Одредбом члана 55. став 1. Закона о локалним изборима је прописано да изборна комисија по службеној дужности доноси решење којим констатује да се на одређеном бирачком месту не могу утврдити резултати гласања: 1) ако гласање на том бирачком месту није одржано или ако је прекинуто, а није настављено; 2) ако не добије записник о раду бирачког одбора; 3) ако достављени записник о раду бирачког одбора нису потписала најмање три члана бирачког одбора; 4) ако постоје грубе, логичко-рачунске грешке у попуњавању записника о раду бирачког одбора које се нису могле отклонити ни након увида у целокупни изборни материјал са бирачког места.

Одредбом члана 56. став 1. Закона о локалним изборима је прописано да изборна комисија по службеној дужности доноси решење којим поништава гласање на бирачком месту ако утврди: 1) да је број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја бирача који су изашли на изборе; 2) да је бирачки одбор омогућио да гласа лице које није уписано у извод из бирачког списка; 3) да у гласачкој кутији нема контролног листа, односно да контролни лист није попуњен или да га није потписао први бирач и бар један члан бирачког одбора; 4) да је збир броја неупотребљених гласачких листића и број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја гласачких листића које је примио бирачки одбор.

Одредбом члана 57. став 1. Закона о локалним изборима је прописано да подносилац проглашене изборне листе има право да у року од 72 часа од затварања бирачког места поднесе приговор на гласање на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања.

Одредбом члана 105. Закона о избору народних посланика ("Службени гласник РС", број 14/22) прописано је да бирачки одбор у записник о раду бирачког одбора уноси: број бирача који су уписаны у извод из бирачког списка, број бирача који

су изашли на изборе, број гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији, број неважећих гласачких листића, број важећих гласачких листића и број гласова који је добила свака изборна листа (став 1.). Записник о раду бирачког одбора садржи и друге чињенице значајне за ток и утврђивање резултата гласања на бирачком месту, укључујући податке о времену када је отворено и затворено бирачко место, о провери исправности гласачке кутије и попуњавању и потписивању контролног листа, о провери да ли је гласачка кутија све време била исправна и запечаћена и да ли је пронађен контролни лист, о евентуалном прекиду гласања и нарушавању реда на бирачком месту, као и примедбе чланова бирачког одбора (став 2.). Записник о раду бирачког одбора потписују чланови бирачког одбора, односно њихови заменици (став 3.).

Код оваквог чињеничног и правног стања ствари, према оцени Управног суда, правилно је поступила Градска изборна комисија када је ожалбеним решењем одбила приговор, налазећи да подносилац приговора није указао на било какву неправилност у раду бирачког одбора на спровођењу гласања на изборима за одборнике Скупштине града Београда на бирачком месту број 13 у Градској општини Звездара, због којих се, како је наведено у приговору, не могу утврдити резултати гласања на том бирачком месту. Након извршеног увида у изборни материјал у коме се налази уредно попуњен контролни лист, Управни суд налази да је правилно закључивање Градске изборне комисије да нису испуњени услови из одредбе члана 55. став 1. Закона о локалним изборима да изборна комисија по службеној дужности донесе решење којим констатује да се на одређеном бирачком месту не могу утврдити резултати гласања, јер се нису десиле неправилности прописане у том члану закона. Такође, правилна је и оцена Градске изборне комисије да околности, на које се у приговору указује, не представљају основ за поништавање гласања на бирачком месту у смислу члана 56. Закона о локалним изборима, нити се могу сматрати неправилношћу током спровођења гласања које би била основ за подношење приговора на гласање на бирачком месту из члана 57. став 1. Закона о локалним изборима. Ово стога што околност да, приликом примопредаје изборног материјала, уз Записник о раду бирачког одбора није придружен прилог са примедбама из рубрике 15. тог записника не представља неправилност самог записника, која може довести до поништавања гласања на наведеном бирачком месту. Притом, суд указује на то да било каква примедба сама по себи не може имати за последицу поништавање гласања, већ такву последицу може да произведе примедба која указује на неправилности у току гласања, које су такве природе да могу утицати на резултате гласања, при чему примедбе морају бити поткрепљене адекватним доказима, а не паушалним и описно датим тврдњама.

Управни суд је ценио наводе жалбе којима се указује да околност што уз записник о раду бирачког одбора на бирачком месту 13 у Градској општини Звездара није придружена евентуална писана примедба из рубрике 15. наведеног записника жалилац сматра скривањем од стране бирачког одбора, па је нашао да су неосновани, јер жалилац ничим није доказао овакву своју тврђњу, при чему су могућности заштите изборног права код евентуалног противправног поступања законом прописаних лица утврђене одредбама закона који регулишу изборни процес, као и одредбама Кривичног законика у Глави петнаестој: Кривична дела против изборних права.

Управни суд је оценио, као неосноване, и наводе жалбе да је на Градској изборној комисији да доказује постојање писане примедбе, будући да подносилац

приговора, и поред извршене контроле изборног материјала и сачињавања извештаја од стране надлежних органа у циљу провере правилности гласања на овом бирачком месту и утврђивања да на истом није било неправилности, и даље тврди да постоје писане примедбе, али да су скривене од стране бирачког одбора, дужан да докаже и постојање евентуалних примедби у писаном облику, као и њихово евентуално скривање, при чему су релевантним општим актима прописана правна средства и поступци, који се у циљу заштите изборног права могу искористити од стране учесника изборног процеса и у вези са оваквим тврђама, на које указује подносилац жалбе.

Управни суд је имао у виду захтев подносиоца жалбе да суд мериторно реши ову изборну ствар, односно да поништи изборе, али је нашао да за овакав начин одлучивања у конкретном случају нису испуњени услови из члана 87. став 2. Закона о локалним изборима, с обзиром да је жалбу одбио.

Са изнетих разлога, Управни суд је применом одредби члана 40. став 1. и 2. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" бр. 111/09), које се сходно примењују на основу одредбе члана 8. став 3. Закона о локалним изборима, одлучио као у диспозитиву пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ

Дана 19.04.2022. године, у 19,30 часова, 9 Уж 383/22

Записничар

Данијела Кнежевић, с.р.

Председник већа-судија

Јасминка Вукашиновић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

39/27

ТТ